

DEKRET — PRAWO Nr. 383

(Dokończenie ze strony 1-szej)

letności do roku drogą opcji przysięgą obywatelstwo brazylijskie; c) urodzeni na brazylijskich samolotach...

Dekret Prezydenta Republiki jest bardzo obszerny. Między innymi zabrania akcji obokrajowej o charakterze politycznym...

Tłumaczenie dekretu podamy w następnym numerze.

Z Brazylii

O wydalaniu obokrajowców z Brazylii.

Prezydent Republiki Brazylii podpisał dekret ustawę regulującą wydalanie z terytorium państwa tych obokrajowców...

Cudzoziemiec po dopelnieniu kary, natychmiast będzie wydalony: po wyroku trybunału lub kompetentnego sądziego...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

W tym samym celu, utrzymywanie pism i komentarzy w prasie, udzielanie wywiadów, wygłaszanie konferencji, mów, przemówienia bezpośrednio lub z pomocą inna...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Głównym jednak celem dekretu jest zabranienie kategorycznie wykonywania cudzoziemcom zamieszkanym na stałe w Brazylii...

Cudzoziemcom więc, pod karą deportacji, nie wolno specjalnie: a) Organizowania, tworzenia...

Wykonywania akcji indywidualnej wśród swych ziomków, przy pomocy obywateli zysku, lub groźby uszkodzenia, lub przymuszenia...

Wywieszania, ukazywania lub używania sztandarów, chorągiewek i flag, uniformów, znamion i odznaczeń...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

W tym samym celu, utrzymywanie pism i komentarzy w prasie, udzielanie wywiadów, wygłaszanie konferencji...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Organizowania obchodów, marszów, zebrań i zgromadzeń jakiegokolwiek rodzaju i jakakolwiek była liczebność uczestników...

Instytutu de Previdencia Social, Instituto dos Comerciarios, Bancarios, Industriarios...

Ważenia od 2 do 4 miesięcy i kary pieniężnej od 5 do 10 kontów (Art. 6, Dekret nr. 37 z dnia 2-go grudnia 1937 roku).

Kary powyżej wymienione zastosuje się do dyrektorów (członków zarządu) towarzystw, kompanii, klubów i innych zakładów...

Tak więc, o ile brazylijanin zostanie przyjęty do towarzystwa obokrajowego, będzie nie tylko on karany, lecz wszyscy członkowie i urzędnicy towarzystwa...

Towarzystwa ta (brazylijskie) podlegają normom prawa cywilnego (Codigo Civil - art. 15 a 23) i nie potrzebują do funkcjonowania ubiegać się o specjalne pozwolenie i rejestrację...

Do jakiej kategorii zaliczymy towarzystwa szkolne, rolnicze, kościelne lub teatralne, które zrzeszają obecnie Polaków i ich dzieci...

Nie są to towarzystwa o charakterze politycznym, wobec tego nie podlegają normom art. 2 i 7 omawianego dekretu-prawa.

Nie są również towarzystwami politycznymi, mimo że nazwy mają polskie i gromadzą Polaków jak i brazylijan pochodzenia polskiego...

Moznaby je nazwać towarzystwami mieszańcymi (mitas) lecz takich dekret nr. 383 nie przewiduje i nie uznaje.

W obliczu dekretu mogą jedynie istnieć dwie kategorie towarzystw, a mianowicie: 1) towarzystwa cudzoziemskie do których brazylijanom nie wolno należeć...

2) towarzystwa brazylijskie, do których Polaków lub innym cudzoziemcom wolno należeć.

Władze municypalne zażądały pomocy z Santa Maria. Natychmiast wysłano tam porucznika Antoniego Nunes Fontes'a wraz z 40 żołnierzami...

Opuścił Sekretariat Bezpieczeństwa Publicznego.

Zwolniono na własne żądanie z kierownictwa Sekretariatu Bezpieczeństwa Publicznego pułkownika Dagoberto Dulcidio Pereira...

KURYTYBYNA

Dyrektor Poct i Telegrafów w Kurytybie

Do Kurytyby przybył kapitan Faria Lemos, główny dyrektor Departamentu Poct i Telegrafów...

Frzyrost ludności.

Główna Dyrekcja Zdrowia Publicznego podaje, iż w miesiącu marcu b. r. w mianypium Kurytyby zanotowano 301 urodzeń; zgonów 181; ślubów 37.

Komunikat

Staraniem Konsulatu Generalnego w Kurytybie odbędzie się w dniu 3-go Maja b. r. z okazji 147 rocznicy konstytucji majowej uroczyste nabożeństwo o godzinie 9 rano w kościele parafialnym św. Stanisława

W tym samym dniu p. Konsul Generalny będzie przyjmował w salach konsulatu między godziną 17 i 19 członków kolonii polskiej.

Rio Grande do Sul

Zwrotność sektarstwa.

Z Porto Alegre donoszą, że w municypaliach Soledade i Sobradinho powstała jakaś fanatyczna sekta; na jej czele stoi kilku osobników, którzy noszą głowy ogolone i długie brody...

Władze municypalne zażądały pomocy z Santa Maria. Natychmiast wysłano tam porucznika Antoniego Nunes Fontes'a wraz z 40 żołnierzami...

Wysłany oddział żołnierzy zdolał zbiorczo i rozproszył bandy fanatyków; nie poszło jednak tak łatwo. Wynikła strzelanina w czasie której ciężko raniono jednego z szefów bandy...

Wojko zdolało uwziąć i dziesięciu innych przywódców sektarskich; zwolnienicy sekty, widząc, że padła ofiara oszustwa spokojnie powrócili do swych okolic.

Oszustwa, że kilku oszustów, wykorzystując naiwność ciemnych ludzi, zdolał wykorzystać nastroj fanatyczny i chciał użyć rozfanatyzowanych tłumów...

Na szczęście władze stanowe zdają sobie sprawę z niebezpieczeństwa takich odruhów sektarskich i w zaradku je stłumiły.

OSTATNIE TELEGRAMY

Zgon aczonego.

Warszawa, 26 — Zmarł Aleksander Świętochowski, znany pisarz i publicysta i filozof polski; dożył 89 roku życia.

Tragiczna śmierć hr. Romera.

Warszawa, 26 — W inwalidzie od Bielskiem zmarł tragicznie hr. Karol Komor dyrektor protokołu dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych; śmierć dyplomata nastąpiła wskutek przypadkowego strzału z brni palnej.

Delegacja byłych wojskowych francuskich.

Warszawa, 26 — Delegacja byłych wojskowych francuskich bawiła w Polsce, biorąc udział w VIII Konferencji...

Agresie Federacji Polskiej byłych wojskowych (ekskombatantów), który odbył się w stolicy Polaki.

Prezentowanie Polski relikwii Andrzeja Boboli.

Rio, 22 (Pat) — Według doniesień z Watykanu, Papież wyraził zgodę na prezentowanie relikwii Andrzeja Boboli do Polski, co nastąpi zaraz po uroczystościach kanonicznych.

Sekretarz stanu, kardynał Pacelli, wystosował w związku z tym pismo na ręce kardynała Kakowskiego, w którym, donosząc o decyzji papieża, nadmieniał, że relikwie świętego przeznaczone zostały dla stolicy Polski - Warszawy.

Handlowe rokowania polsko-argentyńskie i urugwajskie. Rio, 22 (Pat) — W najbliższym czasie wszczęte zostaną rokowania delegacji polskiej z delegacjami Argentyny i Urugwaju...

Wydubowano go w fińskich sztoczku Orichton Vulcan w Helsinkach, gdzie przed kilku tygodniami oddano do użytku tygodni flota inny statek bliźniaczy co 'Roszewie' - 'Oksyvia'.

Niemcy największą potęgą morską

Waszyngton, 28 — Według danych, dostarczonych przez departament marynarki, Niemcy przystąpiły do budowy nowych 61 okrętów wojennych, w tym 25 łodzi podwodnych...

Nowa kampania przeciw kościółowi.

Moskwa, 28 — W Rosji, począwszy od Wielkanocy, wszczęto niezwykle ostrą kampanię przeciw kościółowi. W wielu miejscowościach do reszty rozwiązano stowarzyszenia o charakterze religijnym.

Teror w Austrii.

Korespondent angielskiego dziennika 'News Chronicle' w Wiedniu, podaje, że w wzięczeniach austriackich przebywa obecnie przeszło 12.000 osób a około 40.000 jest internowanych w obozach koncentracyjnych.

Czytelnicy w Barrilu.

Szanownym Czytelnikom z Barril (okolice m. Palmira, Rio Grande do Sul) donosimy, że agentom 'Ludu' w tamtejszej okolicy jest obecnie tylko p. Jan Skrzek, który zrezygnował z funkcji agenta w sierpniu 1935 roku.

Paraná

Zmiana organizacji sądowej

W związku z przeprowadzaniem reorganizacji sąsiej życia narodowego w Nowym Państwie przystąpiono też do zmiany organizacji sądownictwa.

Zalesienie podatku.

Interwenter federalny Farany Manoel Ribas, dekretem wydanym pod nr. 6.75, zmienił podatek tak zwanej taksy sanitarnej (taxa sanitaria) nakładanej na tereny niezabudowane.

Potwierdzono zamknięcie 47 hotelów w Rio.

Kilka tygodni temu szef policji polecił zamknąć 47 hotelów, ponieważ miały być zarazem domami rozpusty; właściciele zamkniętych hoteli wnieśli rekurs sądowy.

Konferencja kawowa

W bieżącym tygodniu miała się odbyć konferencja sekretarzy skarbu poszczególnych Stanów...

Ekstradycja brazylijan.

Prezydent Brazylii podpisał dekret, postanawiający, że w żadnym wypadku i pod żadnym pretekstem rząd Brazylii nie wyda brazylijan w ręce sprawiedliwości obcych państw.

Potwierdzono zamknięcie 47 hotelów w Rio.

Kilka tygodni temu szef policji polecił zamknąć 47 hotelów, ponieważ miały być zarazem domami rozpusty; właściciele zamkniętych hoteli wnieśli rekurs sądowy.

Baczność!

W składnicy „Oswiata” można nabyć po okazajnej cenie następujące dzieła pięknie oprawione:

- Pamiętniki Jozefa Wybickiego — 2 tomy 3\$000
- Pamiętnik do Historii Polskiej — A. Moszczeńskiego 1\$500
- Z dzieł woj. hajdamackich — H. Mościcki 1\$500
- Współczesna Japonia — G. Weulser 1\$500
- Gry i zabawy dziecięce — F. Queyrat 1\$500
- Zarty i powieści ludowe — Z. Gloger 1\$500

Przy zamówieniu 1 z powyższych dzieł należy dołączyć \$500 w znaczkach na przesyłkę, przy zamówieniu wszystkich dzieł 1\$000 w znaczkach.

DR. E. TEMPSKI — Lekarz.

Pierwszy asystent 2-go Oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Paranańskiego. Były hospitant Szpitali polskich. Specjalność: Choroby serca i płuc. Klinika ogólna. Choroby skórne. Leczenie ran i zylaków przez najnowsze metody. Konsultorium: Farmacja Guaira, Telefon 675, rua Mar. Floriano 704, Kurutyba. Od godz. 10 do 12 i od 3-5. Rezydencja: rua Thereza Christina 98. Telefon 677. Przyjmuje wezwania w dzień i w nocy.

Ziemia do nabycia

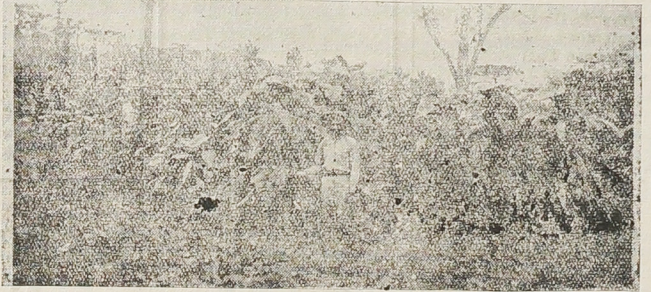
Niżej podpisany posiada 220, akrów ziemi własnej do sprzedania, z lasem i kapoera. Owa ziemia leży nad rzeką Trugwa jem i nad koleją drogą, 8 kilometrów od miasta „Nonoai”, munic. Passo Fundo. Rio Grande do Sul. Ziemia jaka może być najlepsza do wszystkiego urodzaju, t. j. rodzaje pszenicy, kukurudza, kartofle, kawa, wata, kana cukrowa, owoce i t. d. W pobliżu są dwa młyny polskie i również jeden dobry młyn w mieście, wystawiony również w odległości 5 kilometrów nowy tartak. Wszelki produkt kolonialny ułatwić można jego wywóz do większych miast B. V. do Erechim i Passo Fundo. Cena ziemi po 300\$000 za akier, a więcej zależy od zgody. Właściciel ziemi mieszka w Boa Vista do Erechim.

Stefan Tabaczeński.

JAGODA

nowa i największa kolonia w Paranie

położona w okolicy bardzo dużej przyszłości, na prawym brzegu rzeki Iguassu, blisko traktu Guarapuava—Foz do Iguassu. Niebawem nagle ogromny procent ziemi za pełnie równej, nadającej się do uprawy plugiem. Obszar kolonii Jagoda wynosi 24.500 akrów. Każda działka ziemi posiada wodę i drogę dojazdową. Ziemia ta daje znakomite zbiory pszenicy, kukurudzy, jęczmienia, żyta, fasonu, kartofli, ryżu, batatów i innych, a także wszelkich warzyw i owoców. Pas nadzreżony doskonale nadaje się pod uprawę trzciny cukrowej, bawełny, bananów, ananasów, kawy i t. p. **Klimat jest bardzo zdrowy, a wody są czyste i smaczne.** Wysokość: 600—400 metrów nad poziom morza.

Cena ziemi: 100\$000 za akier na 4 letnie spłaty. Przy kupnie na raty osadnik wpłaca 30 proc od ceny ziemi, resztą rozlicza się na równe raty. Na raty sprzedajemy tylko jeden lot 10 akrów. Wyjątek mogą stanowić tylko bardzo liczne rodziny. Przy kupnie za gotówkę — tytuł własności (**Escrítura**) niezwłocznie wydaje się kupującemu na ręce. Na naszej kolonii są następujące urządzenia:

- Tartak
- Magazyn
- Biblioteka
- Apteka i małe ambulatorium
- Gospodarstwo wzorowe
- Plac pod kościół
- szkoła

Informacji udziela się w Kurutybie przy ulicy Dr Ermelino de Leão, 15 piętro I lub na kolonii Jagoda (Municipium Guarapuava), za osadą Laranjeiras.

Prospekt ilustrowany wysyłamy na żądanie. Adres dla listów: **CJA. COLONIZADORA E MERCANTIL PARANAENSE, S.A. Caixa postal 222 — Curitiba, Paraná**

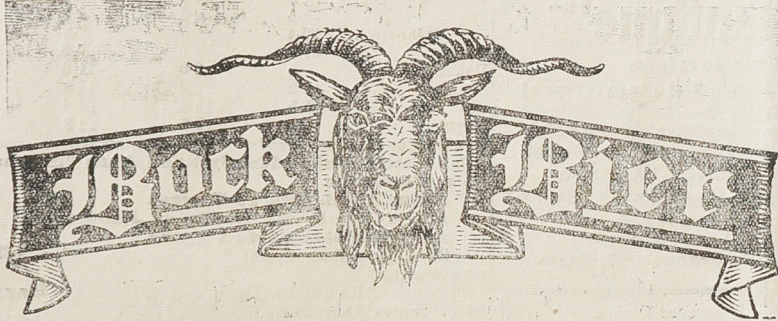
Uwaga! Wstrzeżać się z fałszerstwów, proponujących sprzedaż terenów. Tytuły własności w Paranie są często nieuregulowane i koloniści, nabywający ziemię z rąk prywatnych są narażeni na podwójne płacenie.

O memorial e os documentos a que se refere o Decreto - Lei n 58 de 10—12—1937, artigo 10, estão depositados no registro imobiliário de Guarapuava.

Już dziś, dnia 30-go kwietnia

Browar „Atlantica“

puszcza w obieg

W tej porze roku poleca się tylko te wyborne gatunki piwa — jasne i ciemne **Atlantica - Bock** czyli **Bode**

POLSKI LOT DO STRATOSFERY

Rio, 22 (Pat) — Największa tegoż roczna impreza polskiego lotnictwa balonowego, wielki lot do stratosfery, bliska jest już realizacji. Prace przy budowie balonu i gondoli znajdują się na ukończeniu, tak, że start balonu będzie się mógł odbyć w projektowanym terminie, t. j. wczesną jesienią. W niedługim też czasie przystąpi się do przygotowania miejsca startu balonu. Jak już podawaliśmy poprzednio, na ten cel wybrano dolinę Chochołowską, pod Zakopanem i tam zaczęła się wkrótce roboty nad przystosowaniem terenu do startu. Start tak olbrzymiego balonu, jak polski balon stratosferyczny, największy jakikiedykolwiek zbudowano na świecie jest zadaniem niezmiernie skomplikowanym. Stratosfat będzie miał pojemność 120 tysięcy metrów sześć ciennych podczas dy największy z dotychczas zbudowanych balonów tego rodzaju amerykański balon „Exdolor II” miał 80 tysięcy metrów sześciennych. Średnica stratosfatu wynosić będzie 60 metrów a wysokość od gondoli do górnej klasy balonu 120 metrów. Polski balon wielkości trzydziestu kilku piętrowych kamienicy skonstruowany z cienkiej tkaniny i lżejszy od powietrza wynać będzie specjalnych warunków do wlotu. Dlatego też start balonu odbywać się musi z miejsca dokładnie ostojistego od wiatru. Dolina Chochołowska odpowiada tym warunkom znacznie lepiej niż poprzednio projektowana jako miejsce startu węgla dolina w Ojcowie.

startu dla łatwiejszego i szybszego przewiezienia ciężkiej gondoli w chwili, gdy zapadnie decyzja odlotu. Przy sprzyjających bowiem warunkach klimatycznych, nie wolno zmarnować ani jednej minuty. Dzielnica mieszkalna miasteczka stratosferycznego składać się będzie z kilkudziesięciu namiotów, gdzie przez kilka tygodni zamieszka ponad 100 osób obsługi technicznej. Miasteczko będzie skanalizowane, zaopatrzone w wodociąg i oświetlenie elektrycznością, doprowadzoną z Zakopanego. Będzie miało jednak w wszelkim wypadku własną elektryczność. Załóżona centrala telefoniczna połączy miasteczko z siecią ogólnopolską, oraz z obserwatorium meteorologicznym na Kasprowym Wierchu, którego istnienie w pobliżu miejsca startu jest koniecznością szczególnie pomysłną. Wobec nagromadzenia znacznej ilości łatwopalnych i wybuchowych materiałów zorganizowa-

no specjalny oddział straży pożarnej. Materiały i urządzenia, które trzeba będzie przetransportować do Doliny Chochołowskiej zajmą kilkanaście wagonów kolejowych, z czego sam wódnor z fabryki w Mościcach sprzężony w butlach stalowych wymagać będzie czterech wagonów, a aparatura do wytworzenia płynnego tlenu zależe dwie pomieści się w jednym wagonie. Zmontowanie balonu, gondoli i skontrolowanie na miejscu wszystkich przyrządów zajmie kilka tygodni wstępnej pracy. Ostateczne zmontowanie i napełnienie balonu odbywać się będzie w nocy przy świetle reflektorów, a start nastąpi nad ranem, wtedy bowiem najmniej dają się odczuwać prądy powietrzne. Życie powietrznego miasteczka płynąć będzie ściśle uregulowanym i po wojskowemu zorganizowanym nurtem. Od systematycznej drobniuszkiej pracy w dolinie Chochołowskiej zależe przecież powodzenie polskiej wyprawy w niezbadanej rejony stratosfery, wyprawy której losy cały świat śledzić będzie z najwyższym zainteresowaniem.

Załoga „Daru Pomorza“ odkryła nieznaną wyspę na Atlantyku

Prasa krajowa przynosi następującą wiadomość: Do Gdyni nadeszła onegdaj po nym wieczorem sensacyjna depesza, nadana ze statku szkolnego „Daru Pomorza”. Depesza, której treść jest tryzującą niewątpliwie całe społeczeństwo, jest narazie nie sprawdzona urzędowo. Jak wynika z treści depeszy, nadanej z pokładu statku, „Daru Pomorza”, znajdujący się obecnie w drodze powrotnej z kilkumiesięcznej podróży do kraju, natknął się na pełnym Atlantyku w odległości około 240 mil morskich od wysep Azorskich na nieznaną i nie notowaną na mapach oceanicznych żadnego z państw morskich, wyspę o powierzchni około 10 kilometrów kwadratowych. Treść depeszy, która odebrała radiostacja Szkoły Morskiej w Gdyni, jest następująca: „Pojeździ nasza z obserwacji astronomicznej wynosiła w dniu 28 marca w południe 52 stopnie i 15 minut szerokości północnej oraz 49 stopni i 35 minut długości zachodniej. O godzinie 4 nad ranem wg czasu zachodnio-amerykańskiego ukazał się na horyzoncie nieznaną wyspę, notowaną na żadnej mapie Oceanu Atlantyckiego.

„Po przybyciu do brzegów zarządłem prowizoryczną penetrację lądu, który okazał się wyspą o pow. około 10 kilometrów kwadratowych. Wyspa pokryta jest całkowicie lasami. Kilka patrolów załogowych wysłanych w głąb wyspy stwierdziło po nad wątpliwość, że wyspa jest zamieszkała przez nieznaną nam narazie szereg dzikich. Dzień na widok zbliżających się patroli zbiegli szybko w głąb lądu. „O godzinie 12 tej w południe skomunikowałem się kolejno z Azorami a następnie admiraliami państw w New Yorku, Londynie i Berlinie, gdzie potwierdzono nasze przypuszczenia, iż wyspa jest prawdopodobnie pochodzenia wulkanicznego z późnego okresu i nie jest ona dotychczas notowaną w żadnym atlasie archipelagu azorskiego. „O godzinie 22 giej „Daru Pomorza“ opuścił wyspę, udając się w dalszą podróż do kraju”. Kpt Maciejewicz, komendant statku. Kto wie, czy nie! jest to „prima aprilis”. Europejczycy nie chcą mieszkać w drapaczach chmur. Niedawno odbył się w Paryżu XVI międzynarodowy kongres budownictwa i planowania miast, który po

długich debatach doszedł do wniosku, że domy trzypiętrowe przedstawiają najdogodniejszą formę budownictwa, zaś drapacze chmur nie mają w Europie przyszłości. Na decyzję tę nie pozostał bez wpływu fakt, że przed paroma laty powstała pod Paryżem kolonia, złożona wyłącznie z b. wysokich domów, które według obliczeń, miały zawierać takie, praktyczne, nowoczesne mieszkanie, a które świecą obecnie pustką. Mieszkańcy źle się czuli na wielkiej wysokości i męczyla ich częsta jazda windą. Właściciele domów z mierzają zburzyć te domy. Jak więc widać, drapacze chmur mogą mieć zastosowanie tylko w miastach tak przeludnionych, jak Nowy Jork.

Co wy na to? **Wiemy — nie wiemy** To, że na wschodzie trwa wojna bez wypowiedzenia wojny, wiemy. To, że istnieje jeszcze Liga Narodów, która ma zapobiegać wojnom i napasać na cudzą wolność, też wiemy. To, że Hitler wrócił do swego (jak powiada) bliższego ojczyzny, albo raczej ona wróciła do niego, — dowiedzieliśmy się. Ale nie wiemy, jak adresować listy do Wiednia. Do Austrii, czy do Niemiec?

Zna go dobrze — Wiesz co, od tygodnia mam w głowie jedną myśl... — Biedna myśl! — jakże się musi w tej głowie nudzić taka samotna!

SPRZEDAM

jedną z fabryk stłominek w Rio Azul lub w Marechal Mallet jak również mam do sprzedania dom w Arankarii. Informacje u właściciela: Wojciecha Kulewicza w Mar. Mallet - Paraná.

Sanguel Sanguel Sanguel!

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jest to środek wzmacniający i składający się z 8 elementów: Fosforu, Kalcjum, Arseniku, „Vanadatu” i t. p. Jedyne lekarstwo, które po 20-dniowym zżyciu go zabezpiecza i chroni każdego od suchoty. Skutki:

- 1) Ogólne wzmocnienie sił natchemistowy powrót apetytu.
- 2) Znika zupełnie ból głowy bezsenność i nerwowość.
- 3) Zwalcza radykalnie przeziębienie i wywołuje chęć do życia.
- 4) Powiększa wagę ciała o 3 kg.

Sanguenol jest to wynalazek naukowy. Powyższe wymienione szczególne opinie, wydana przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.

SIKIER - FACÓES - FOJSOW

Żądajcie od waszych dostawców tylko tej MARKI

„Cavallinho“

Z FABRYKI

FERNANDO ESSER & CIA. - REMSCHEID

KTORA GWARANTUJE ZA KAŻDY SWÓJ WYROB A W DZIALE PENIĄŻCIA PRZYJMUJE JE Z POWROTEM

Pharmacia da Ordem w São José dos Pinhães

Lekarstwa krajowe i zagraniczne. Recepty przygotowuje się w miernie polski aptekarz z długoltnią praktyką w tym zakresie.

Ceny są bardzo niskie. Lekarz na zawołanie. Apteka otwarta w dzień i w nocy.

Mówi się po polsku.

APTEKA TELL

DRUGERIA
Sigel Etzel & Cia.
Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne.

Vermicida Tell wróg robaków i glist.

Farby Tell najlepsze do farbowania i ubrania sukienek.

Fermento Tell ekonomiczne drożdże do ciasta i chleba.

Recepty lekarskie załatwia się rzetelnie i sumiennie.

Dr. J. Aleksander Dobrowolski

Konsult.: od 10-12 i od 3-7
Plac Tiradentes 322
Klinika ogólna, chirurgia. Leczenie złamań kości, zylaków hemoroidów.

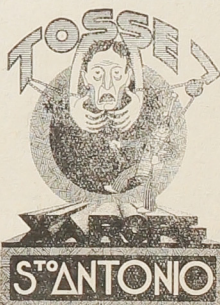
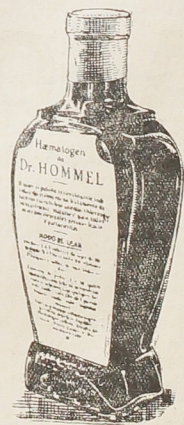
Rua 13 de Maio, 879 —
Telefon 1036

DR. JAN SKAŁSKI Chirurg - Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio.

Przyjmuje w każdej chwili

Rua Brig. Franco 1085
róg Aquidabam
CURITIBA

Sarna?
Ultimo recurso
»ANTI-SARNA TELL«

„A VENCEDORA“

FRANCISZKA LACHOWSKIEGO
Carityba — Rua Cabral Nr. 451 — Telefon 1357.
Największa fabryka cukierków i karmelków w Paranie, w naczajniejszych i najlepszych gatunkach w papierki owijanych, które sprzedaje się po cenach bardzo przystępnych. Cukierki: malinowe, kokosowe, mlekowe, cytrynowe, mleczne, gumowe i t. p.

Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się.

Sklep

Artykułów spożywczych
Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa
Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE

Nawozy Sztuczne i Makę Kostną
Praca Coronel Eneas 30, Róg São Francisco 57
obok Igreja da Ordem — Curityba.

„Chargeurs Reunis“ „Sud Atlantique“

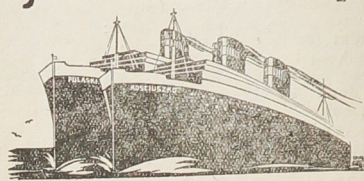
Francuskie linie okrętowe
Specjalne wygody w klasie 3-jej i turystycznej
Kompania ta sprzedaje bilety bezpośrednio do każdego miasta w Polsce i odwrotnie bilety z Polski do Brazylii. Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylią i Argentyną. Informacji w języku polskim i brazylijskim udziela

P. TEOFIL G. VIDAL
CURITYBA, Rua Barão Rio Branco 209, Paraná

Rodolpho Strobel

Praca Cel. Eneas 119, Tel. 197, Kurytyba.
Skład wapna, cegiel, cementu, posadzek, dachówek francuskich płaskich i okrągłych, ogniotwórczych, rur kamiennych, galwanizowanych, stali do betonu, farb, olejów, przyrządów do ustępów, tafl i t. p.

Gdynia - Ameryka

LINE ŻEGLUGOWE S. A.
LINIA POŁUDNIOWO-AMERYKAŃSKA
Reprezentanci na Brazylię: Lampart & Holt Line
Rio de Janeiro.
Komunikacja na naszej polskiej linii okrętowej odbywa się regularnie polskimi okrętami pośpieszными:

»Pułaski« i »Kościszko«

Rozkład jazdy z Polski do Ameryki Południowej:

	Pułaski	Kościszko	Pułaski	Kościszko
Odjazd:				
z Gdyni	27-4	24-5	28-6	28-7
Kiel-Holtenau	28-4	25-5	29-6	29-7
Dakar	7-5	3-6	8-7	7-8
Rio de Janeiro	16-5	13-6	17-7	17-8
Santos	17-5	14-6	18-7	18-8
Rio Grande do Sul	19-5	16-6	20-7	20-8
Montevideo	20-5	17-6	21-7	21-8
Buenos Aires	21-5	18-6	22-7	22-8

Odjazd do Europy:

	Kościszko	Pułaski	Pułaski	Kościszko
Odjazd:				
z Buenos Aires	21-4	26-5	28-7	27-8
Santos	25-4	30-5	1-8	31-8
Rio de Janeiro	26-4	31-5	2-8	1-9
Victoria	27-4	1-6	3-8	2-9
Dakar	6-5	9-6	11-8	11-9
Boulogne	14-5	17-6	19-8	19-9
Kiel	15-5	19-6	21-8	20-9
Gdyni	16-5	20-6	22-8	21-9

Informacje i sprzedaż kart okrętowych z Polski do Polski uskuteczniają Oddziały Syndykata Emigracyjnego w Warszawie.

Agencia Poloneza de Viagens
Avenida Rio Branco, 19, Rio de Janeiro.
Agencia Poloneza de Viagens
Rua Libero Badaró, 561 2-a sobreloja, telefon 2-3851. — São Paulo.

Firma »BRAZPOL« (Emillado & Mazurek) Kurytyba, Praca Santos Andrade 43, C. Postal, 111, T. 1761.
L. Wilkoszński, rua Siqueira Campos 1170, Caixa Postal 166 — Porto Alegre.

DR. BRONISŁAW OSTOJA ROGUSKI

Adwokat
Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze. Inwentarze, Naturalizacje. Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy urzędach stanowych i federalnych. Rezyd. i biuro. Rua Dezembarg, Mota 2187 Tel 2167

ELIGIA WACHNOWSKA

Zwycięskim Szlakiem

(Powieść historyczna na tle 1919 i 1920 roku)

Są pewni zwycięstwa. Ich wódz, Tuchaczewski woła:—Przez trupa Polski wiedzie droga do wszechświatowego pożaru:— Brześć już wzięty. Co to mówić. Dla Polski nie ma ratunku.

— A cóż na to Europa?
— Nic. Namawiała, żeby zawrzeć pokój. Obecnie, gdy Rosja wogóle o pokój gadać nie chce — Europa milczy dyplomatycznie. Jedynie Francja przysłała generała Weyganda. Ale co to pomoże? Broni nam Niemcy nie przepuścili.

— Więc twierdzisz, że to koniec Polski?
— Naturalnie — i dlatego trzeba uciekać.

— Jeżeli jest tak źle jak mówisz to tym bardziej powinienesz zostać. Obowiązkiem każdego Polaka jest: zgłosić się do wojska. W odeszwy wzywają wszystkich. Jesteś jeszcze w sile wieku, powinienesz iść do armii ochotniczej, a nie jak tchórz uciekać!

— Dziękuję za nazwanie mnie tchórzem — mówiąc to, Orski z ironią pochylił przed żoną głowę, »ale nie sądzę, że tym sposobem namówisz mnie do wstąpienia w szeregi ochotnicze, nie mam zamiaru nadstawiać karku. A twój chęć, bym poszedł na front rozumiem, gdyż chcę się mnie pozbyć«, jego wyblakłe oczy spojrzęły na Alę nienawistnie, — lecz to Ci się nie uda!

— Jakis ty nikczemny! — zawołała do głębi wzburzona. Więc ty jesteś zdolny podejrzewać mnie o tak potworną rzecz, jak to, że pragnę twojej śmierci!

Drwiący uśmiech wykrzywił usta Orskiego:

— Czy uważasz, że raczej powinienem Cię podejrzewać o ukrytą miłość do mnie? Taki gu-

pi nigdy nie byłem! Wiedziałem, że nie z miłości zostałaś moją żoną. Po prostu kupiłem Cię.

Każde słowo Orskiego pada na Alę jak uderzenie bata. Tak, on ma słuszność, ona musi milczeć!

— Ja zostaję — spokojnie zabrzmiał głos Ali.

— Jeżeli nie wyjedziesz ze mną, w takim razie nerwowo drgnęła twarz Orskiego — w takim razie pozostaje nam rozstać się z sobą. Daję Ci parę godzin do namysłu. Albo wyjedziesz ze mną, albo wszystko między nami skończono. Wybieraj! — Nienawisć, szalona nienawisć do męża zaczynała Alę po prostu dusić.

— Kupiłem Cię, kupiłem Cię! — słowa te chloszczały jak bat. O tak! kupił ją, kupił za »dziesięciokaratowe brylanty«!

— Już wybrałam — w ciszę wytwornego, obitego gobelinem, gabinetu padają te dwa słowa.

— Jedziesz?
— Nie, zostaję.
— Czy to nieodwołalne Twoje postanowienie?
— Tak.
— Wobec tego nie zatrzymuję Cię dłużej pięknej Pani.

Mileczka idzie Ala ku drzwiom.
— Alu.....
Zatrzymała się na progu: — Czy masz mi coś jeszcze do powiedzenia?
— Jaka ona piękna — myśli Orski. Jaka piękna, w tym stroju sanitariuszki, bardziej uroczą, niż w bogatej toalecie. Głęboka czernią odbijają się włosy od śnieżnej chusteczki. Krwawą czerwonią odznaczają się w marmurowo-białej twarzy, cudne wykrojone usta. I nagle Orski uczuwa żal, że oto traci tę cudną statuetkę, traci na zawsze.

— Alu.....

— Słucham Cię.
— Chciałem powiedzieć, że, że gdybyś zmieniła zdanie, to napisz: Deauville, hotel »Negresco«, będę czekał Twego listu.

— To zbyt uczona. Nie zmienia swego zdania. Odechodzę i nie wrócę. Czy to wszystko co miałaś mi powiedzieć?
— Tak, to jest, nie... pozostaje jeszcze sprawa materialna.

— Nie mów o tym, nie chcę już nic od Ciebie, rozumiesz? Nic.

— Jeżeli nie chcesz pieniędzy, to w każdym razie, proszę Cię, weź wszystko, co tylko chcesz. Oczywiście, że futra i klejnoty zabierzesz, ale mówię o meblach.

Bolesna ironia wykrzywiła purpurowe usta Ali:

— Jesteś bardzo hojny — lecz... nie skorzystam już z tej hojności. Zegnajm Cię, mam nadzieję, że już się nie spotkamy:

Gdy w kilka chwil potem, Ala opuszczała ręką zawsze pałac swego męża, twarz jej była spokojna i niemal wesoła.

— A więc tak się skończyło moje małżeństwo — Finita la comedia — przemknęła jej myśl, gdy się znalazła na ulicy.

Westchnienie, bardzo podobne do westchnienia ulgi, uleciało z jej piersi; szybko skręciła w ulicę Wileczą i weszła w bramę dużej, szarej kamienicy. Na pierwszym piętrze zadzwoniła do drzwi, na których widniała mosiężna tabliczka z napisem: Józefostwo Czechowiczowie.

ROZDZIAŁ XXII.

— Wszyscy na front! — wielkimi literami krzyczą odezwę.
— Wszyscy na front! — koshlawymi literami, czyjaś nie namykła do pisanie ręka, skreśliła na sztachetach i płotach przedmieścia te trzy słowa.

— Wszyscy na front! — powtarzają młodzi i starzy.

Przed biurami werbunkowymi tłok: coraz więcej zgłasza się ludzi do armii ochotniczej. Minister Spraw Wojskowych — general-

Kazimierz Sosnkowski, tworzy z nich kompanie i bataliony, z których powstają pułki.

Choć to ochotnicze bractwo całkiem było nie wyszkolone, chociaż wielu z nich po raz pierwszy w życiu karabin ujrzało, jednak z nimi to właśnie przypłynęła do szeregowanych nadludzką żołnierzy nowa energia i pewność zwycięstwa. Bo oto żołnierz zobaczył, że społeczeństwo spieszy mu z pomocą, że ocenił jego trud. A był już najwyższy czas po temu, bo o ówczesnej sytuacji, tak pisał w swej książce »Rok 1920« Naczelnny Wódz.

— Front polski załamał się i niepowstrzymanie odpływał ku zachodowi, ku centrum kraju. Zwycięski pochód wojsk rosyjskich robił wrażenie jakiegoś kalejdoskopu, w którym co dzień układała się jakaś nowa sytuacja, który swą nieodpartą jednostronnością ruchu czynił chaos niezakończonych kontr — kombinacji, niewypiętych rozkazów i raportów, niezwiązanych z nową już istniejącą sytuacją. Pod wrażeniem tej nasuwającej się chmury gradowej łamało się Państwo, chwiały charakter, miękły serca żołnierzy. Pod wpływem tych wydarzeń wytworzył się coraz wyraźniej i coraz jaśniej poza frontem zewnętrzny front wewnętrzny, który swą siłą we wszystkich historiach wojen był zwastunem klęski. Państwo rozdrabniało; wysiłki wojska rozdrabniały się w odruchach, a praca dowodzenia z dniem każdym była trudniejszą i cięższą moralnie...

Z pułkami ochotniczymi, były przydzielane jako uzupełnienia do istniejących już pułków, nadpłynęła wiara w zwycięstwo.

Gdy Wódz Naczelnny zdecydowany był walczyć do ostatka, gdy ogół społeczeństwa powtarzał z entuzjazmem, że: »szansem swych ciał osłoni stolicę«, garść ludzi uciekała w popochno z zagrożonej Warszawy, wywożąc kapitały i wszystko, co się

tylko dało. Do tych ludzi należał Orski.

Gdy przybył na dworzec wraz ze swymi wykwintnymi, skórzanymi walizkami na peronie panował seisk niesłychany.

To »elita« opuszczała stolicę.

Pełne twarze, zaokrąglone figury paskarzy, o tustych rękach, blyszczących od pierścieni, wytworni panowie, o szlachowanych twarzach, panie eleganckie, strojne, z usteczkami skrzywionymi znużeniem. To byli Ci, którzy jak szczyry tonący okręt, tak oni opuszczali zagrożone miasto.

Orski wszedł do przedziału pierwszej klasy, właśnie miał zająć miejsce, gdy usłyszał za swymi plecami skrzeczący głos:

— Moje uszanowanie! Dawno nie miałem przyjemności widzieć Pana.

Spojrzał; przed nim stała mała, okrągła figurka posła Rzeckiego.

— Widzę, że tu się dla mnie miejsce znajdzie — rzekł Rzecki, wchodząc do przedziału.

— Naturalnie, a gdzie pan Poseł wyjeżdża?
— Wyjeżdżam, to jest, tego... chciałem powiedzieć na krótko. Do rodziny — dodał pośpiesznie.

— A w jakie strony?
— Pod Poznań.

— Więc do Poznania będzie mi jechać razem. Ja potem dalej. A cóż pan poseł sądzi o obecnej sytuacji?
— Ach! Panie, okropna, okropna! Od początku mówiłem, że ten wypad na Kijów zle się skończy. No i ma Pan! Bolszewicy jak dwa a dwa cztery, wezmą Warszawę. To sprawa przesądzona. Brześć już padł. Armia czerwona jest pod Łomżą. Nie ma ratunku. Chyba, chyba że, uratuje nas Francja lub Anglia.

— Anglia radzi, by się zdać na łaskę i nielaskę.

— A cóż nam, Panie, zostaje innego? Chyba to. Ale jak zdrowie pańskiej małżonki?

(Ciąg dalszy nastąpi.)